

Motýle Slovenska

Vanessa cardui
@Lucia Benesova

Sprievodca identifikáciou motýľov

Európska schéma monitorovania motýľov (eBMS) má za cieľ získavať údaje a podporovať monitorovanie a ochranu motýľov. Sieť eBMS sa spolieha na tisíce dobrovoľníkov, ktorí v teréne systematicky zbierajú údaje podľa stanovenej metodológie.

Cieľom tohto sprievodcu je uľahčiť dobrovoľníkom identifikáciu **99 druhov slovenských motýľov**, a zároveň slúži aj ako pomôcka pre všetkých, ktorí sa venujú monitorovaniu motýľov v súlade so štandardizovanými postupmi pre celú Európu.

Počítanie motýľov pomáha ich ochrane!

Objavovanie slovenských motýľov

Slovensko je krajina plná nádherných miest a pulzujúcich ekosystémov. Rôznorodosť našej krajiny, od Vysokých Tatier až po nížiny, poskytuje ideálne prostredie pre život mnohých druhov motýľov.

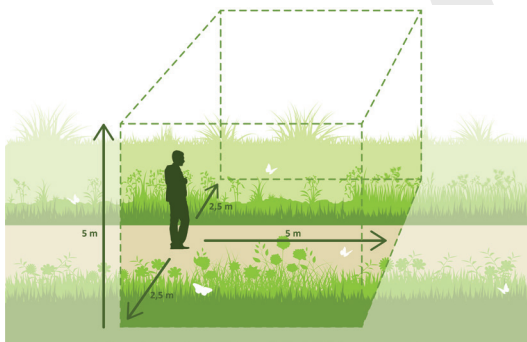
Monitorovanie motýľov

Monitorovanie transektu je prechádzanie vopred stanovenej trasy pomalým tempom a zapisovanie všetkých pozorovaných motýľov v imaginárnom boxe - 2,5m na každu stranu (vľavo a vpravo), 5m do výšky a 5m dopredu (viď obrázok nižšie).

Počas sezóny je vhodné prechádzať transekt jedenkrát za 1-2 týždne.

Ideálne za slnečného počasia, pri teplote nie nižšej ako 15°C.

Na počítanie motýľov môžete použiť aj aplikáciu ButterflyCount, ktorá umožňuje nielen zapisovanie výsledkov pozorovaní v transekte, ale aj 15-minútové monitorovanie kedykoľvek a kdekoľvek s pomocou GPS. Ak sa chcete pridať a začať monitorovať motýle, viac informácií nájdete na stránke www.butterfly-monitoring.net

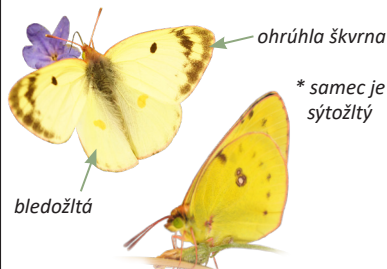
Žltáčik ranostajový
Colias hyale

J F M A M J J A S O N D

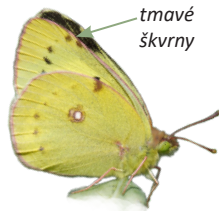
Žltáčik vičencový
Colias crocea

J F M A M J J A S O N D

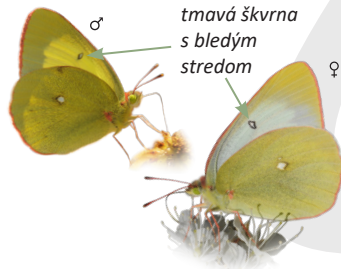
Žltáčik podkovkový
Colias alfacariensis

J F M A M J J A S O N D

Žltáčik lucernový
Colias erate

J F M A M J J A S O N D

Žltáčik čučoriedkový
Colias palaena

J F M A M J J A S O N D

Ako používať sprievodcu

V tomto sprievodcovi nájdete 99 druhov motýľov žijúcich na Slovensku. Niektoré z nich môžete pozorovať aj vo svojom okolí, napríklad v záhrade. Pre jednoduchšiu identifikáciu sme jednotlivé druhy zoradili podľa čeľadí a základné určovacie znaky sme označili šípkou alebo krúžkom. V sprievodcovi uvádzame slovenský aj vedecký názov, ktorý je napísaný kurzívou. Pod názvom každého druhu nájdete informácie o letovej perióde, teda kedy sa motýle v našej prírode vyskytujú ako dospelé jedince. Symbol motýľa ukazuje jeho približnú veľkosť (**veľký**, **stredný**, **malý**). Bližšie informácie o symboloch sú uvedené na poslednej strane sprievodcu. Každý, koho zaujíma naša príroda a má chuť pozorovať motýle, môže pomôcť s ochranou týchto nádherných stvorení a lokalít, v ktorých žijú.

Zltáčik rešetliakový
Gonepteryx rhamni

J F M A M J J A S O N D

Mlynárík žeruchový
Anthocharis cardamines

J F M A M J J A S O N D

Mlynárík rezedový
Pontia edusa

J F M A M J J A S O N D

Mlynárík ovocný
Aporia crataegi

J F M A M J J A S O N D

Mlynárík repkový
Pieris napi

J F M A M J J A S O N D

Mlynárík hrachorový/mokradový
Leptidea sinapis/juvernica

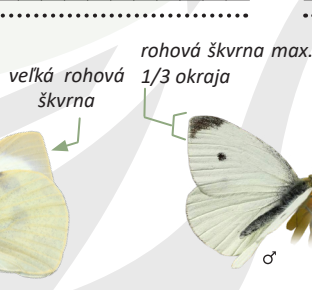
J F M A M J J A S O N D

Mlynárík kapustový
Pieris brassicae

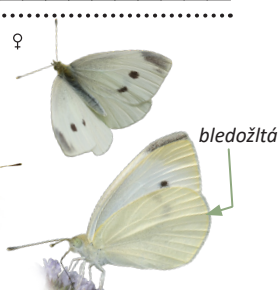
J F M A M J J A S O N D

Mlynárík repový
Pieris rapae

J F M A M J J A S O N D

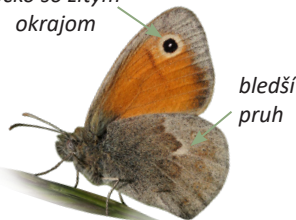
bledožltá

Očkáň jačmienkový
Lasiommata maera

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

očko so žltým
okrajom

Očkáň pohánkový
Coenonympha pamphilus

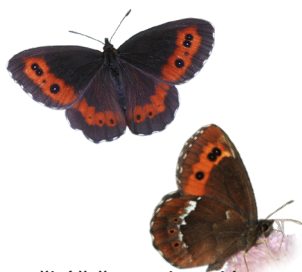
J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

♀ bledá páska

Očkáň lúčny
Maniola jurtina

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Očkáň čiernohnedý
Erebia ligea

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Očkáň múrový
Lasiommata megera

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

tenký
oranžový
lem

Očkáň traslicový
Coenonympha glycerion

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Očkáň pýrový
Pararge aegeria

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

široký
biely pás s
očkami na
okraji

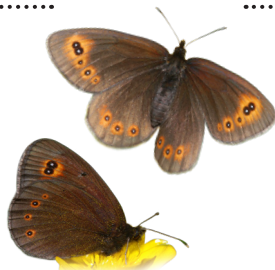
Očkáň medničkový
Coenonympha arcania

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Babôčka sieťkovaná
Araschnia levana

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Očkáň prstovkový
Erebia medusa

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Očkáň timotejkový
Melanargia galathea

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

čierne očka
s modrým
stredom

♂

*samce s
modrofialovým
leskom

čierne očka

♂

Dúhovec väčší

Apatura iris

J F M A M J J A S O N D

Dúhovec menší

Apatura ilia

J F M A M J J A S O N D

dva rady
čiernych škvrn
na oranžovom
podklade

rad čiernych
škvrn

Bielopásovec zemolezový

Limenitis camilla

J F M A M J J A S O N D

Bielopásovec topoľový

Limenitis populi

J F M A M J J A S O N D

druhý
biely pás

Očkáň medúnkový

Hipparchia fagi

J F M A M J J A S O N D

Očkáň stoklasový

Brintesia circe

J F M A M J J A S O N D

Očkáň obyčajný

Aphantopus hyperantus

J F M A M J J A S O N D

Očkáň kostravový

Arethusana arethusana

J F M A M J J A S O N D

Očkáň ovsíkový

Minois dryas

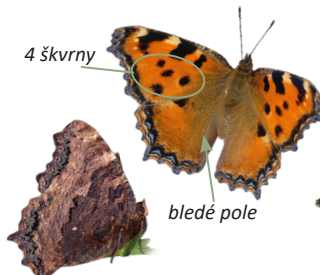

J F M A M J J A S O N D

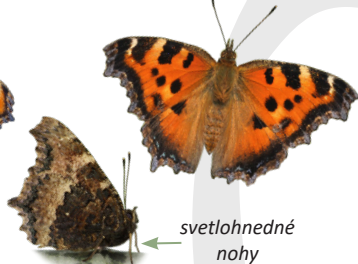
BabŔčka osiková
Nymphalis antiopa

J F M A M J J A S O N D

BabŔčka brestová
Nymphalis polychloros

J F M A M J J A S O N D

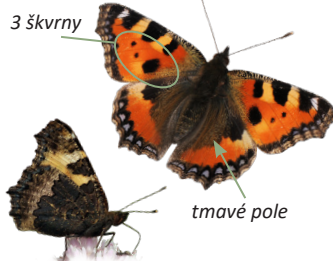
BabŔčka vrbová
Nymphalis xanthomelas

J F M A M J J A S O N D

BabŔčka pávooká
Aglais io

J F M A M J J A S O N D

BabŔčka prŔhlavová
Aglais urticae

J F M A M J J A S O N D

BabŔčka zubatokrídla
Polygonia c-album

J F M A M J J A S O N D

BabŔčka bodliaková
Vanessa cardui

J F M A M J J A S O N D

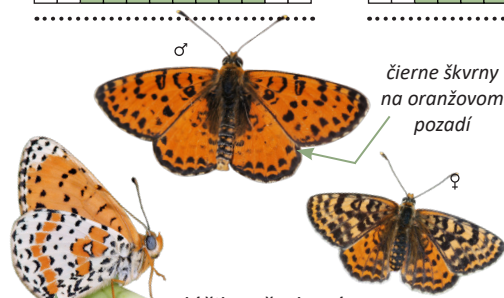
BabŔčka admirálska
Vanessa atalanta

J F M A M J J A S O N D

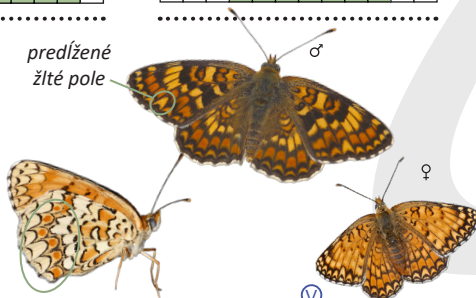
Perlovec malý
Issoria lathonia

J F M A M J J A S O N D

Hnedáĥik pyŔtekový
Melitaea didyma

J F M A M J J A S O N D

Hnedáĥik neváďzový
Melitaea phoebe

J F M A M J J A S O N D

♂ široké voňáčkové pásy

♀

zelená so
strie-
bornými
pruhmi

perleťové
škrvny

červeno-
hnedé očka

Perlovec striebropásavý
Argynnis paphia

J F M A M J J A S O N D

Perlovec veľký
Speyeria aglaja

J F M A M J J A S O N D

Perlovec fialkový
Fabriciana adippe

J F M A M J J A S O N D

bledé polia
s čiernym
lemom

čierna škrvna
na oranžovom
podklade

Perlovec dvanásťškrvný
Boloria selene

J F M A M J J A S O N D

čierna škrvna so
žltým okolím

Perlovec jahodníkový
Boloria euphrosyne

J F M A M J J A S O N D

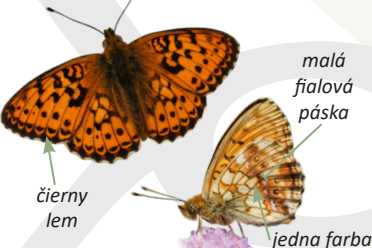
fialovo-
hnedá
farba

veľké čierne
škrvny

Perlovec najmenší
Boloria dia

J F M A M J J A S O N D

malá
fialová
páska

čierny
lem

jedna farba

Perlovec krvavcový
Brenthis ino

J F M A M J J A S O N D

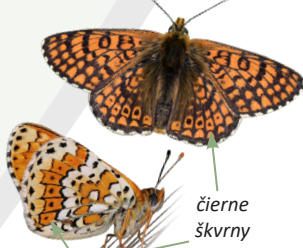

tmavé
základné
sfarbenie

Hnedáček osíkový
Euphydryas maturna

J F M A M J J A S O N D

čierné
škrvny

Hnedáček mriežkovaný
Melitaea cinxia

J F M A M J J A S O N D

tmavšia
okrajová
páska

žltá-
červená
makadlá

žlté škrvny
s čiernym
okrajom

Hnedáček veronikový
Melitaea aurelia

J F M A M J J A S O N D

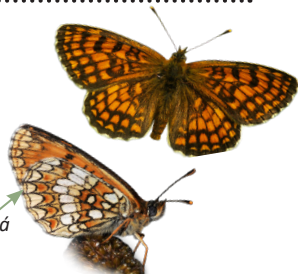

svetlá
okrajová
páska

Hnedáček čermeľový
Melitaea diamina

J F M A M J J A S O N D

Hnedáček skorocelový
Melitaea athalia

J F M A M J J A S O N D

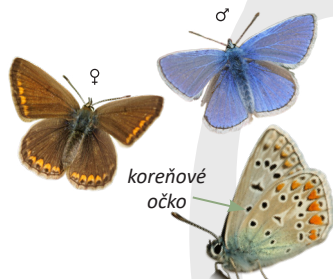
Modráčik rozchodníkový
Scolitantides orion

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

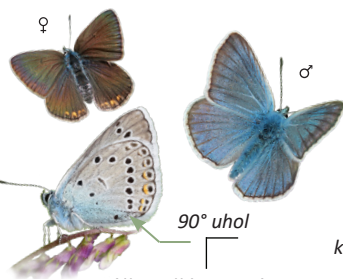
Modráčik tmavohnedý
Aricia agestis

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

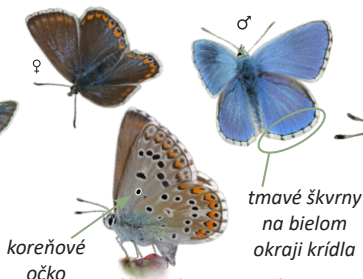
Modráčik obyčajný
Polyommatus icarus

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Modráčik ušľachtilý
Polyommatus amandus

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

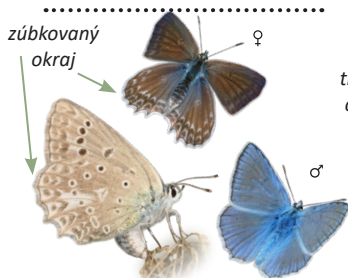
Modráčik ďateľinový
Lysandra bellargus

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

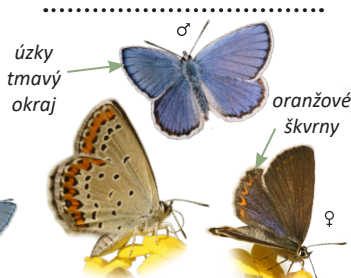
Modráčik vikový
Lysandra coridon

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

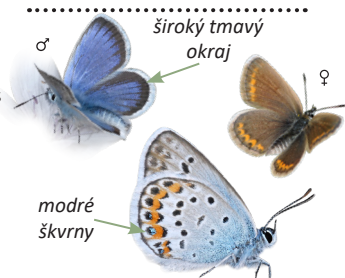
Modráčik hnedoškvrnný
Polyommatus daphnis

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

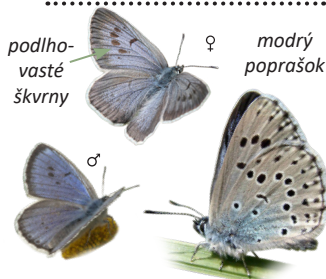
Modráčik vresoviskový
Plebejus argyrognomon

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Modráčik čiernoobrúbený
Plebejus argus

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

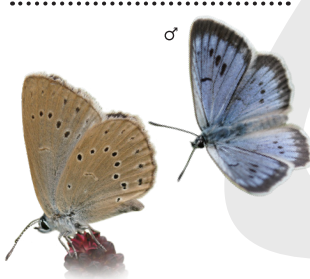
Modráčik čiernoškvrnný
Phengaris arion

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Modráčik bahniskový
Phengaris nausithous

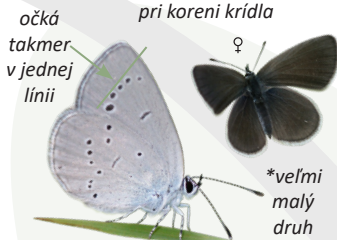
J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Modráčik krvavcový
Phengaris teleius

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

samce majú modrý poprašok
pri koreni krídla

Modráčik najmenší
Cupido minimus

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

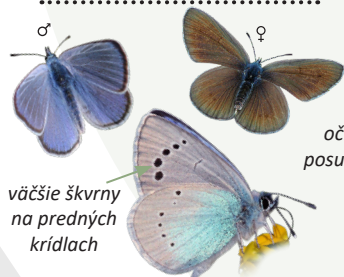

Modráčik ľadencový
Cupido argiades

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

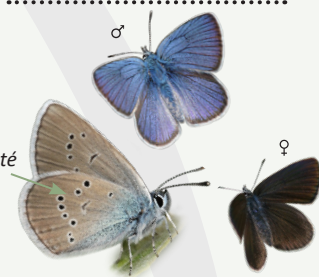
Modráčik lucernový
Cupido decoloratus

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Modráčik kozincový
Glauropsyche alexis

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Modráčik lesný
Cyaniris semiargus

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Modráčik krušinový
Celastrina argiolus

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ostrôžkár dubový
Favonius quercus

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ostrôžkár černicový
Callophrys rubi

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ostrôžkár brezový
Thecla betulae

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ostrôžkár trnkový
Satyrium spini

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ostrôžkár slivkový
Satyrium pruni

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ostrôžkár malý
Satyrium acaciae

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ohniváček štiavový
Lycaena hippothoe

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

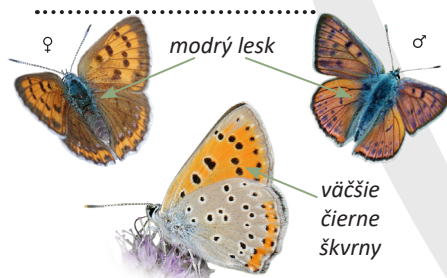
Ohniváček zlatobyľový
Lycaena virgaureae

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ohniváček čiernoškvorný
Lycaena tityrus

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ohniváček modrolesklý
Lycaena alciphron

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ohniváček čiernokrídly
Lycaena phlaeas

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

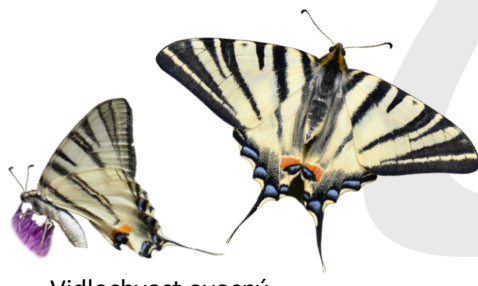
Ohniváček veľký
Lycaena dispar

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Vidlochvost fenikľový
Papilio machaon

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Vidlochvost ovocný
Iphiclides podalirius

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Súmračník kotúčový
Erynnis tages

J F M A M J J A S O N D

Súmračník jahodový
Pyrgus malvae

J F M A M J J A S O N D

Súmračník škoricový
Spialia sertorius

J F M A M J J A S O N D

Súmračník čiernohnedý
Heteropterus morpheus

J F M A M J J A S O N D

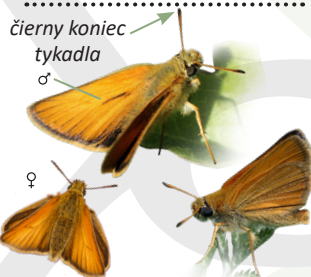
Súmračník skorocelový
Carterocephalus palaemon

J F M A M J J A S O N D

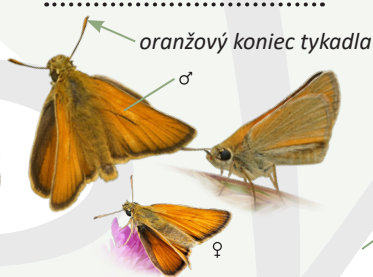
Súmračník bieloškrvný
Hesperia comma

J F M A M J J A S O N D

Súmračník čiarkavý
Thymelicus lineola

J F M A M J J A S O N D

Súmračník metlicový
Thymelicus sylvestris

J F M A M J J A S O N D

Súmračník hrdzavý
Ochloides sylvanus

J F M A M J J A S O N D

Jasoň chochlačkový
Parnassius mnemosyne

J F M A M J J A S O N D

Pestroň vlkovcový
Zerynthia polyxena

J F M A M J J A S O N D

Organizácia Butterfly Conservation Europe a Centrum pre ekológiu a hydrológiu UK vytvorili Európsku schému monitorovania motýľov (eBMS), ktorej cieľom je spojiť dáta z národných monitorovacích programov v Európe. Všetky členské krajiny každoročne zdieľajú v databáze eBMS svoje údaje, ktoré sú základom pre analýzu a posúdenie trendov v populáciách európskych druhov motýľov. Výsledky analýz slúžia ako odborný základ pre stanovenie ďalších krokov v ochrane motýľov a ich biotopov.

Pozorovanie motýľov a ich biotopov je zaujímavou aktivitou na voľný čas, a zároveň prináša dôležité poznatky o stave nášho životného prostredia. Pre viac informácií o monitorovaní motýľov na Slovensku navštívte webovú stránku eBMS www.butterfly-monitoring.net/sk. Chceli by ste sa aj vy zapojiť do monitorovania?

Kontaktujte nás na: bms.slovensko@gmail.com a pridajte sa k nám aj na Facebooku [/bmsslovensko](https://www.facebook.com/bmsslovensko) alebo na Instagrame [@bms_slovensko](https://www.instagram.com/bms_slovensko).

.....

Tento sprievodca bol financovaný európskym pilotným projektom SPRING.

Autori: Lucia Benešová (koordinátor BMS Slovensko), Cristina G. Sevilleja (eBMS projektový manažér), Lucia Makarová (preklad).

Fotografie: Paolo Mazzei, Marco Bonifacino, Raniero Panfili & Daniel Morel (www.leps.it); Izabella Dziekanska, Luka Šturm, Rudi Verovnik, Javier Olivares, Jose Rodrigo Dapena, Andreas Pospisil, Marcin Sielezniew, Ian Collins, Martin Wiemers, Zdravko Kolev, Dan Danahar, Sam Ellis, Arthur van Dijk, Kars Veling, Bert van Rijsewijk, Henk Dikkema & Chris van Swaay.

Grafický dizajn: Cristina G. Sevilleja

eBMS - European Butterfly Monitoring Scheme
SPRING - Strengthening Pollinator Recovery through Indicators and monitoring

November 2023

Stupeň ohrozenia:

 Zraniteľný Ohrozený/
Kriticky ohrozený

Letová perióda: výskyt dospelých jedincov.

J F M A M J J A S O N D

Veľkosť motýľov:

 Malý Stredný Veľký

Pohlavie:

♀ Samica ♂ Samec

Symbols:

→ ○ Špecifické črty dôležité pre identifikáciu

